

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

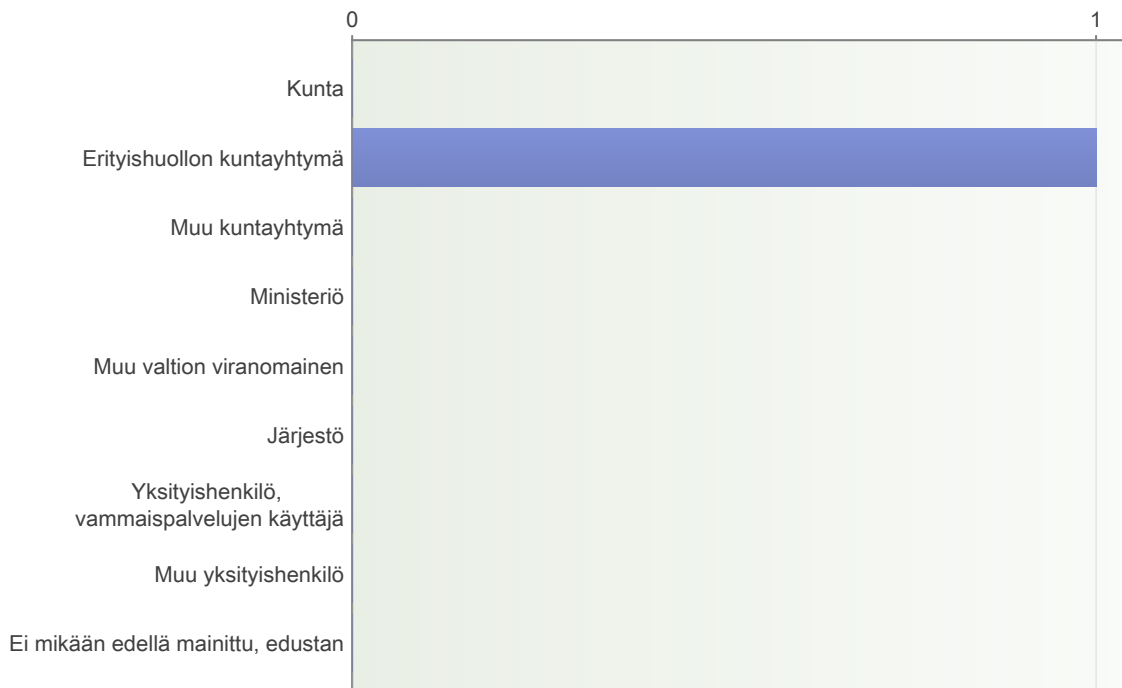
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Anita	Lamassaari	anita.lamassaari@lshp.fi	Kolpeneen palvelukeskus	

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

Onko rajausta selkeää?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko rajausta tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Rajaus ikäihmisiin ei ole selkeä. Sinänä rajaus ikäihmisiin on perusteltu, mutta se voi aiheuttaa ongelmia. Riskinä on, että osa ikääntyneistä kehitysvammaisista jää lain soveltamisen ulkopuolelle.
- hyvää perusteluissa on se, että vammaisuutta tarkastellaan toimintarajoitteen näkökulmasta ei diagnoosipohjaisena asiana
- neuropsykiatrisen kirjon henkilöillä toimintakyvyn haitta voi asteeltaan olla verrattavissa vaikeavammaisen henkilön toimintarajoitteisiin, mutta lievemmissä toimintakyvyn haitoissa voi olla vaikea osoittaa riittävä avun tarve

9. 8. Arvioi momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

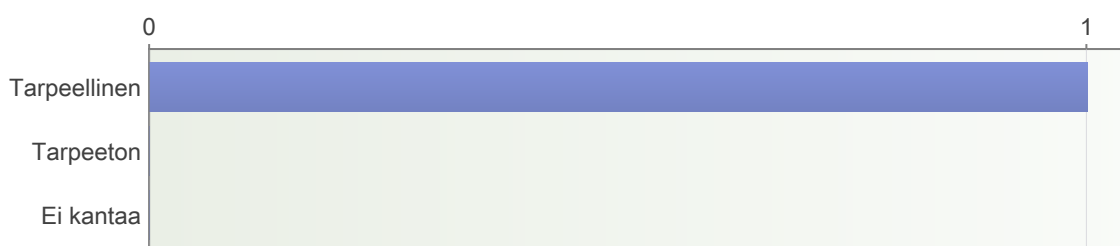
Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

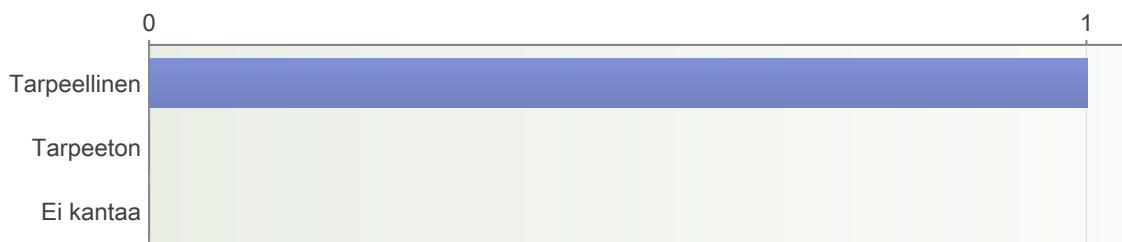
11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoa ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

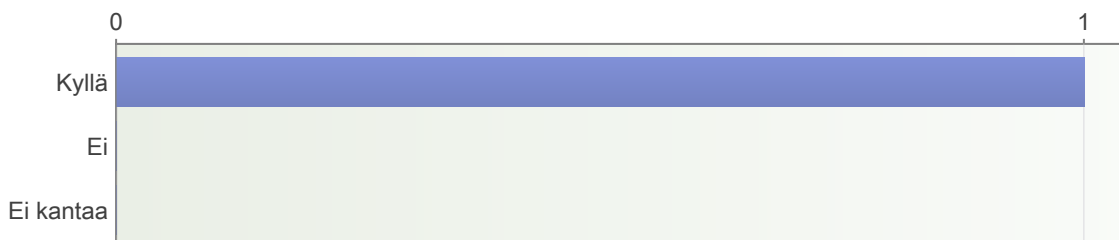
Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihoitolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Erityistä tukea tarvitsevan henkilön määrittely on epäselvä sosiaalihoitolaisissa. Mihin vedetään raja ? Kuka on erityistä tukea tarvitseva henkilö ja kuka vammaisen henkilö, jota tämä laki koskisi ?
- Toimintakyvyn arvioinnissa on otettava huomioon monitahoiset ja moniammatilliset tutkimukset, ja on aina kuunneltava arvioinnin tekijöitä; palvelutarpeen arvioinnin kriteerit on oltava yhteneväiset. Arvioijan tulisi olla maksajatahon ulkopuolinen instanssi, joka arvioi moniammatillisia tutkimuksia, arvioita ja ehdotuksia.

19. 12. Arvioi seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Yhteensä	4	0	0	4	1

20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- 3 mom todetaan, että palvelukokonaisuudesta on tarvittaessa tehtävä päätös. Mitä tällä tarkoitetaan ?

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Missä on tahdosta riippumaton erityishuolto ?
 - Haastavien ja moniammatillista apua, tukea, kuntoutusta (mm. nykyinen kehitysvammapsykiatria) tarvitsevien kehitysvammaisten erityistarpeet jäävät nykymuodossa olevan VALAS-lainsäädännön ulkopuolelle, terveydenhuollon näkökulman korostuessa. Kun laki kehitysvammahuollosta kumotaan, on varmistettava, että nykyisten erityishuoltopiirien tuottamat, integroidut palvelut turvataan tälle pienele erityisryhmälle myös tulevaisuudessa.
 - VALAS-uudistus on liitettävä tiiviisti IMO-lainsäädännön valmisteluun. Sosiaali- ja terveydenhuollon rajapinta ja moniammatillisuus tulisi erityisesti huomioida jatkovalmistelussa.
 - Lakiluonnos sisältää monia tulkinnanvaraisia kohtia, joita tulisi täsmentää joko lakitekstissä tai perusteluissa.

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

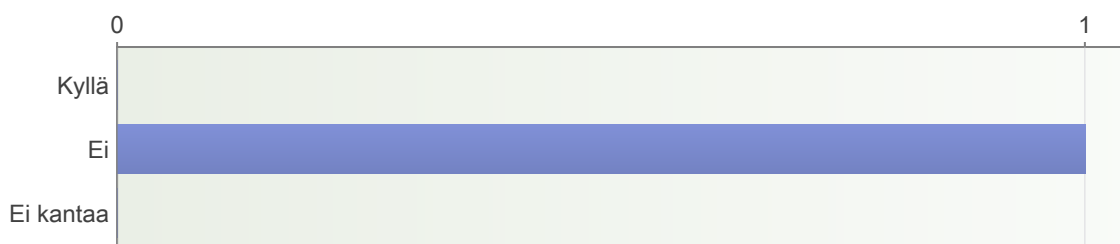
25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Mitä on itsemääräämisoikeuden rajoittaminen suhteessa henkilökohtaiseen apuun ? Miten rajautuu IMO-lakiin ?

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

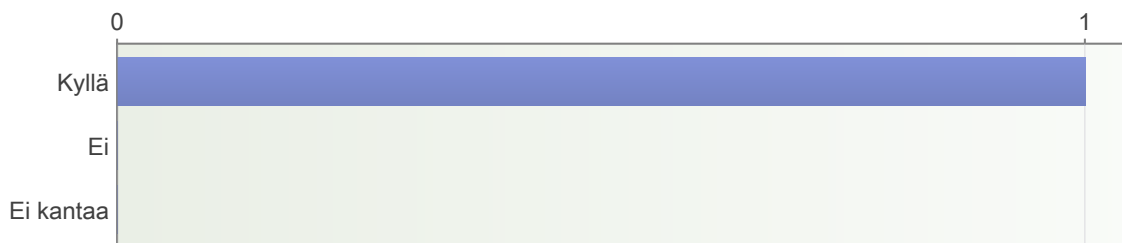
27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Miksi rajataan asiakasseteliin eikä henkilökohtaista budjettia ole mainittu

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

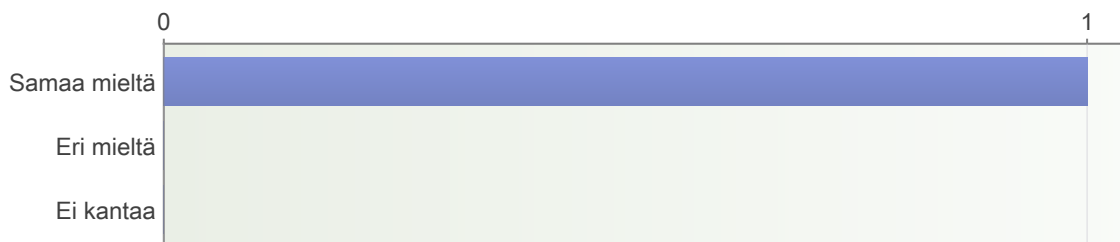
31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- 3 mom lopussa viitataan , että asumisen tuki ja palvelut voidaan toteuttaa myös henkilön omassa kodissa. Pykälä pitäisi aloittaa tällä. Kehitysvammaiset henkilöt asuvat huoneenvuokralain mukiasessa asumisessa. Oman asunnon ja palveluasunnon määritelmää tulisi selkeyttää.

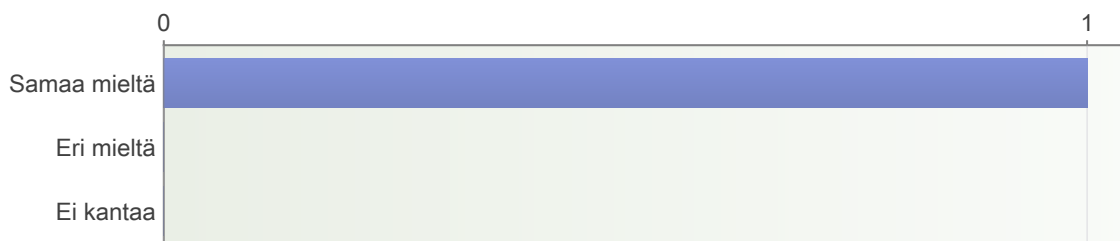
32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

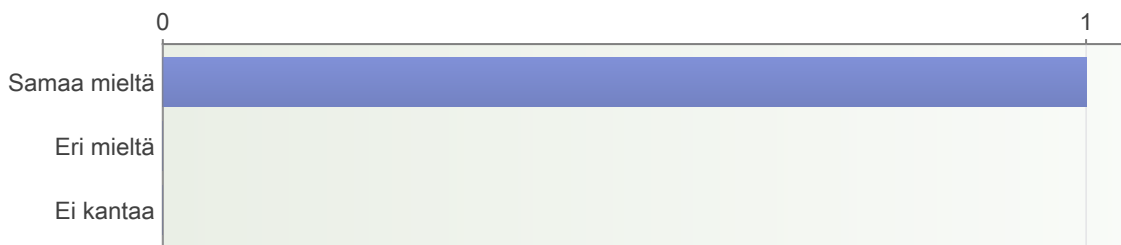
34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Vastaajien määrä: 1

- Seitsemän erityislapsen ryhmä on suuri. Termi yksikkö tulisi määritellä.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

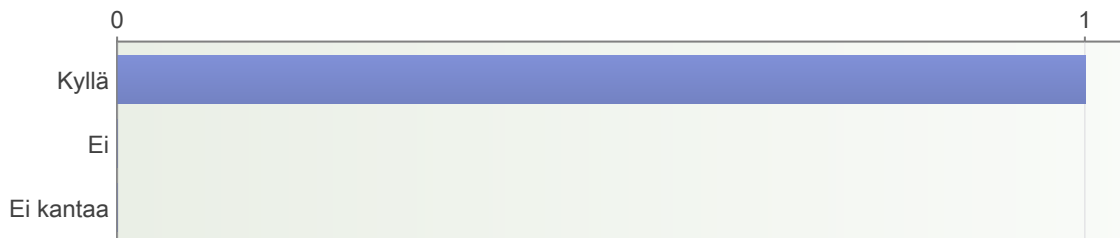

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Mitä on lyhytaikainen huolenpito ? Sen suhde omaishoidonvapaisiin

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- 2 momentissa todetaan, että päiväaikaista toimintaa on järjestettävä viitenä päivänä viikossa tai harvemmin vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Teksti tulisi muuttua muotoon yksilöllisestä syystä harvemmin tai yksilöön liittyvistä syistä harvemmin.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Taloudellisen tuen ja toimeentulon suhde jää epäselväksi.

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- § 24 Palveluista perittävät maksut - Asiakasmaksulaissa huomioitava, että ateriamaksut ja vuokrat eivät ole asiakasmaksuja

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- Lain voimaantulolle on annettava riittävästi aikaa sekä selkeät ohjeet. Kokemuksena on mm, että Kehitysvammalakiin tulleet muutokset itsemääräämisoikeudesta ovat aiheuttaneet valtavasti työtä.

Sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalinen kuntoutus tulisi lisätä 3 § määritelmiin. Sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalinen kuntoutus mahdollistaa jo nykyisinkin monenlaisia kuntoutusmuotoja mm neuropsykiatrisille kirjon henkilöille, mutta sitä ei sovelleta.

Onko lainsäätäjän ajatus, että kehitysvammaisen henkilö saa kuntoutuspalvelut tulevaisuudessa terveydenhultolain perusteella ?